

'Gemeente wil voor psycholoog spelen'

Dafna Zwarts: 'Eigenlijk wil Kukenheim bepalen wat een kind nodig heeft' © ANP

De gemeente Amsterdam tekent vrijdag nieuwe contracten met hulpverleners over de geestelijke gezondheidszorg voor kinderen. Niet iedereen is enthousiast. 'Zo stop ik ermee.'

DOOR: JOP VAN KEMPEN 27 JANUARI 2017, 11:02

Het moet beter en efficiënter, maar ook goedkoper. Dat is de opdracht waarmee bijna elke Nederlandse gemeente begon toen het rijk de jeugdzorg in 2015 aan de gemeenten overdroeg. Behalve een decentralisatie voerde Den Haag immers ook een budgetbeperking door. Amsterdam is in drie jaar tijd 15 procent gekort.

Na lang gepuzzel heeft wethouder Simone Kukenheim (Jeugdzorg) de nieuwe structuur én de besparing zo goed als rond. Samen met regiogemeenten heeft ze de inkoop van jeugdhulp getransformeerd.

Perspectiefplan

Over de bulk van psychologische en psychiatrische hulp aan kinderen schudden gemeente, hulpverleners en zorginstellingen elkaar vrijdag de hand. Wel loopt nog een rechtszaak over hulpverlening aan kinderen uit gezinnen met een zeer zware hulpvraag.

Wanneer het nieuwe systeem een succes is? "Als alle kinderen en gezinnen in Amsterdam goed zijn geholpen," zegt Kukenheim. Pas in 2018 gaat het systeem van start. Grootste verandering: de gemeente wil concrete resultaten. "In het verleden kochten we zorgaanbod in, nu verbetering voor het kind in," zegt Kukenheim.

Zo komt er een 'perspectiefplan', waarin hulpverlener en gezin toetsbare resultaten

formuleren, en de weg daarnaartoe. Als het gezin problemen kent, zoals schulden of werkloosheid, komen wijkteams in actie. "De directe omgeving van het kind is heel belangrijk om de hulp voor het kind te laten slagen," legt Kukenheim uit.

Kanttekeningen

Grote instellingen als Arkin, de Bascule en de Opvoedpoli hebben hun handtekening onder het contract gezet. Ook de meeste vrijgevestigde psychiaters en psychologen zijn met de gemeente in zee gegaan. Een groep vrijgevestigden plaatst echter kanttekeningen bij de nieuwe werkwijze.

"Als dit niet verandert, stop ik ermee," zegt Dafna Zwarts, een vrijgevestigde psychotherapeut. "Dan ga ik alleen nog volwassenen behandelen." Haar collega Astrid ter Braak knikt instemmend.

Er zullen meer kinderen in crisis raken

Dafna Zwarts

Het grootste bezwaar van critici als Zwarts is dat de gemeente zich via de wijkteams wil bemoeien met de psychologische behandeling van kinderen. "Eigenlijk wil Kukenheim bepalen wat een kind nodig heeft," zegt Zwarts. "Terwijl ik daarvoor ben opgeleid." Ze wijst op haar BIG-registratie, de databank voor beschermde beroepen in de gezondheidszorg, met kwaliteitseisen en tuchtrecht.

Meer kinderen in crisis

Een andere tekortkoming van het systeem is volgens Zwarts dat de gemeente te veel problemen wil oplossen met de wijkteams, waardoor de gang naar specialistische zorg te laat wordt gemaakt. "Er zullen meer kinderen in crisis raken."

Ten slotte stuiten de administratieve rompslomp en de resultaatgerichte werkwijze Zwarts tegen de borst. "De gemeente wil de betaling laten afhangen van het behandelresultaat. Je zult zien dat behandelaren afzien van ingewikkelde problematiek, waar resultaat niet altijd te garanderen valt. Dat gaat ten koste van kinderen."

Kukenheim ontkent de kritiek. "De gemeente bemoeit zich absoluut niet met de

diagnose of de behandeling." Ook de vrees dat te lang wordt gewacht met specialistische zorg, is ongegrond, aldus Kukenheim. "De wijkteams kunnen snel zien welke hulp het kind nodig heeft." Dat behandelingen in de toekomst resultaatgericht worden gefinancierd - er is een variabele beloning van 10 procent - moet volgens Kukenheim verbetering stimuleren.

Er volgt nog een gesprek tussen Kukenheim en de eveneens tegenstribbelende vrijgevestigde psychiaters.